

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 24C/275/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7111230683
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Čisovská
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2014:7111230683.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou Mgr.Zuzanou Čisovskou vo veci navrhovateľa: W. D., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX, XXX XX N. L., zastúpený: JUDr. Anton Hencovský, advokát, so sídlom v Košiciach, Františkánska 3 proti odporcyni: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom v Bratislave, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, v konaní o náhradu škody na zdraví s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 11.633,39 EUR titulom bolestného a sumu vo výške 19.402,12 EUR titulom sťaženia spoločenského uplatnenia, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi úroky z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 6.613,50 EUR od 15.10.2011 až do zaplataenia, zo sumy 1.230,50 EUR od 15.10.2011 do 3.4.2012, zo sumy 1.384,50 EUR od 15.10.2011 až do zaplataenia, vo výške 9,25% ročne zo sumy 19.225 EUR od 4.7.2011 do 22.9.2011 a zo sumy 8.735,84 EUR od 4.7.2011 až do zaplataenia, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh **z a m i e t a** .

V späťvzatej časti návrhu konanie **z a s t a v u j e** .

P r i z n á v a navrhovateľovi právo na náhradu trov konania proti odporcovi vo výške 8.491,57 EUR, ktorú je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi k rukám jeho právneho zástupcu JUDr. Antona Hencovského, advokáta, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je povinný nahradiť štátu trovy vo výške 100,62 EUR na účet Okresného súdu Košice I, v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 10.11.2011 domáhal náhrady škody na zdraví spolu vo výške 51.678 EUR, pozostávajúcej z odškodnenia bolesti vo výške 2.769 EUR a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 48.909 EUR, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne od 15.10.2011 až do zaplataenia. Zároveň sa domáhal aj priznania náhrady trov konania.

Navrhovateľ návrh odôvodnil skutočnosťami, že dňa 19.6.2010 došlo k dopravnej nehode motocykla, ktorý viedol vodič C. Ž., ktorého spolujazdcom bol navrhovateľ. Vodič pri tejto nehode utrpel ťažké poranenia hlavy, ktorým namiesto podlahol. Navrhovateľ utrpel ťažkú ujmu na zdraví. Trestné stíhanie vodiča bolo uznesením vyšetrovateľa OR PZ ODI Staré Ľubovňa zo dňa 11.9.2010 pod ČVS: ORP-20/DI-SL-2010 za prečin ublíženia na zdraví zastavené. Podľa ust. § 427 Občianskeho zákonníka, vodič motocykla ako prevádzkovateľ zodpovedá za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Podľa ust. § 15 ods.1 zákona č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. V tomto prípade bol motocykel poistený v poisťovni odporcu. Výzvou zo dňa 23.6.2011 si navrhovateľ u odporcu uplatnil nárok na jednorazové odškodnenie bolesti vo výške 2.769 EUR, ktoré zodpovedá počtu 180 bodov priznaných v lekárskom posudku zo dňa 20.6.2011, ktorým došlo k dohodovaniu bolestného pre operáciu nezhojenej zlomeniny ľavého jablčka. S poukazom na ust. § 5 ods.1 a 2 zákona č.467/2004 Z.z., pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR bolestné predstavuje 2.769 EUR. Zároveň si výzvou zo dňa 23.6.2011 uplatnil u odporcu nárok na jednorazové odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 48.909 EUR, ktoré zodpovedá počtu 3.180 bodov priznaných v lekárskom posudku zo dňa 20.6.2011, pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR.

Navrhovateľ si časť náhrady škody spôsobenej na zdraví navrhovateľa v príčinnej súvislosti s uvedenou dopravnou nehodou titulom bolestného uplatňoval aj v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 15C/212/2011. Návrh odôvodnil skutočnosťami, že výzvou zo dňa 15.3.2011 uplatnil u odporcu nárok na jednorazové odškodnenie bolesti vo výške 38.450 EUR, ktoré zodpovedalo počtu 2.500 bodov priznaných v lekárskom posudku zo dňa 7.2.2011, s použitím ust. § 5 ods.1 a ods.2 zákona č.467/2004 Z. z. pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR. Podaním zo dňa 9.2.2012 navrhovateľ v tomto konaní vedenom vzal späť návrh v časti o zaplatenie sumy 19.225 EUR z dôvodu, že úhrada uvedenej sumy bola zo strany odporcu vykonaná dňa 22.9.2011. Okresný súd Košice I uznesením č.k. 15C/212/2011-26 zo dňa 14.2.2012 konanie v tejto časti zastavil. Predmetom tohto konania teda ostal nárok na zaplatenie sumy 19.225 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25% ročne z uvedenej sumy od 4.7.2011 do 22.9.2011 a vo výške 9,25% ročne z uvedenej sumy od 4.7.2011 až do zaplatenia.

Na návrh navrhovateľa a so súhlasom zákonného sudcu vo veci sp.zn. 15 C 212/2011 Okresný súd Košice I na pojednávaní konanom dňa 12.3.2012 vyhlásil uznesenie, ktorým spojil konania vedené pod sp.zn. 15C/212/2011 a 24C/275/2011 na spoločné konanie, ktoré bolo vedené pod sp.zn. 24C/275/2011.

Podaním zo dňa 13.2.2012 vzal navrhovateľ návrh vo veci uplatnenej pod sp.zn. 24C/275/2011 späť v časti o zaplatenia sumy 24.608 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne z uvedenej sumy od 15.10.2011 až do zaplatenia, pozostávajúcej zo sumy 24.454 EUR titulom sťaženia spoločenského uplatnenia a zo sumy 154 EUR titulom bolestného z dôvodu, že uvedenú sumu poskytol odporca navrhovateľovi dňa 22.9.2011, teda ešte pred podaním návrhu.

Podaním zo dňa 7.5.2012 navrhovateľ žiadal o pripustenie zmeny žaloby z dôvodu, že lekárskeho posudkom zo dňa 12.11.2011 bolo vykonané dohodovanie sťaženia spoločenského uplatnenia počtom bodov 855. Na základe tohto lekárskeho posudku navrhovateľ výzvou zo dňa 6.2.2012 uplatnil u odporcu nárok na jednorazové odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 13.150 EUR zodpovedajúcej priznanému počtu bodov, pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR. Keďže odporca plnil navrhovateľovi sumu 6.575 EUR, teda polovicu z celkovej výzvou uplatnenej sumy 13.150 EUR, navrhovateľ žiadal, aby súd rozšíril uplatnený nárok na odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia o sumu 6.575 EUR.

Podaním zo dňa 1.6.2012 navrhovateľ opätovne požiadal o pripustenie zmeny žaloby, s odôvodnením, že dňa 10.2.2012 predložil odporcovi podľa ust. § 6 ods.1 zákona č.437/2004 Z.z. návrh dohody o vyrovnaní vo výške 17.118,15 EUR predstavujúcej 35% navýšenie základného nároku požadovaného sťaženia spoločenského uplatnenia. Celkové navýšenie tak predstavuje sumu 21.720,65 EUR; vo vzťahu k prvému lekárskeho posudku 17.118,15 EUR a vo vzťahu k druhému lekárskeho posudku 4.602,50 EUR.

Keďže v zmysle vyššie uvedených podaní navrhovateľa celková výška uplatneného nároku predstavovala sumu 55.365 EUR (33.645 EUR + 21.720,65 EUR) súd uznesením č.k. 24C/275/2011-110 zo dňa 4.7.2012 pripustil zmenu návrhu v tom znení, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu škody na zdraví vo výške 55.365 EUR, ako aj úrok z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 27.070 EUR od 15.10.2011 až do zaplatenia.

Podaním zo dňa 16.10.2013 navrhovateľ vzal späť návrh v časti o zaplatenie sumy 1.384,50 EUR z dôvodu, že odporca po podaní žaloby plnil navrhovateľovi bolesťné v zmysle lekárskeho posudku zo dňa 20.6.2011 v rozsahu 50% posudkom určených bodov (1.230,50 + 154 EUR).

Navrhovateľ zároveň podaním zo dňa 16.10.2013 navrhol pripustenie žaloby rozšírením o sumu 3.184 EUR zodpovedajúcu počtu 202,5 bodov v zmysle lekárskeho posudku o bolesťnom zo dňa 26.9.2012, pri hodnote jedného bodu 15,72 EUR.

V zmysle vyššie uvedenej zmeny súd uznesením č.k. 24C/275/2011-167 zo dňa 11.11.2013 pripustil zmenu návrhu, v zmysle ktorého je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu škody vo výške 76.543,15 EUR (19.225 EUR z konania vedeného pod sp.zn. 15C/212/2011 + 24.454 EUR + 1.384,50 EUR + 6.575 EUR + 3.184 EUR + 21.720,65 EUR). Čo sa týka príslušenstva uplatnenej istiny, zmenu návrhu pripustil v nasledovnom znení:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi úrok z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 51.768 EUR od 15.10.2011 až do zaplatenia, vo výške 9,25 % ročne zo sumy 19.225,- EUR od 4.7.2011 do 22.9.2011 a zo sumy 19.225 EUR od 4.7.2011 do zaplatenia.

Podaním zo dňa 13.1.2014 navrhovateľ vzal návrh v časti o zaplatenie sumy 1.670,05 EUR späť z dôvodu, že odporca plnil bolesťné v zmysle lekárskeho posudku zo dňa 26.9.2012 v sume 192,5 bodov, s krátením o 50%, čo predstavuje sumu 1.513,95 EUR, ako aj znížením ohodnotenia bolesťného o 10 bodov, z 202,5 bodov na 192,5 bodov, čo predstavuje sumu 156,10 EUR.

Po vyššie uvedených procesných úkonoch navrhovateľ žiadal, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy vo výške 74.873,10 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 24.454 EUR od 15.10.2011 do 22.9.2011, zo sumy 24.454 EUR od 15.10.2011 až do zaplatenia, zo sumy 154 EUR od 15.10.2011 do 22.9.2011, zo sumy 1.230,50 EUR od 15.10.2011 do 3.4.2012, zo sumy 1.384,50 EUR od 15.10.2011 až do zaplatenia a vo výške 9,25% ročne zo sumy 19.225 EUR od 4.7.2011 do 22.9.2011 a zo sumy 19.225 EUR od 4.7.2011 až do zaplatenia.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, výsluchom svedkov, oboznámením listinných dokladov tvoriacich obsah spisu a znaleckým dokazovaním a na základe týchto dôkazných prostriedkov zistil skutkový stav veci:

Z pripojeného vyšetrovacieho spisu Okresného riaditeľstva PZ v Starej Ľubovni, Okresného dopravného inšpektorátu č. ČVS: ORP-20/DI-SL-2010 súd zistil, že uznesením zo dňa 11.9.2010 bolo podľa § 215 ods.1 písm.d/ Trestného poriadku bolo trestné stíhanie, začaté pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 ods.1 Trestného zákona, pretože dňa 19.6.2010 o 20,30 hod. došlo na ceste III/54341 v obci K. k dopravnej nehode motocykla - skútra Storm 125 EČ: SL-577 AB, ktorý viedol vodič C. Ž., nar.XX.XX.XXXX, bytom Kolačkov 181 so spolujazdcom - navrhovateľom tak, že vodič Ž. viedol motocykel - skúter v obci K. B. N. N. Ľ., kde v križovatke pred kostolom zišiel s motocyklom z cesty do betónového kanála na náprotivnej strane cesty, kde jeho a taktiež spolujazdca (navrhovateľa) z motocykla vymrštilo. Vodič Ž. ostal ležať za kanálom, pričom utrpel ťažké poranenia hlavy, ktorým na mieste podľahol. Spolujazdec - navrhovateľ ostal ležať v kanáli, pričom utrpel ťažké poranenia hlavy, opuch mozgu, pomliaždenie a zakrvácanie pľúc a zlomeninu stehennej kosti, zastavené, lebo trestné stíhanie je neprípustné proti tomu, kto zomrel (§ 9 ods.1 písm.d/ Trestného poriadku).

Z odôvodnenia citovaného uznesenia vyplýva, že pri vykonanej pitve nebohého vodiča C. Ž. bolo zistené 2,18 promile etylalkoholu v jeho krvi a 3,29 promile v jeho moči, čo je hodnotené ako ťažký stupeň opitosti. Neboli zistené poranenia, ani nijaký akútny chorobný stav, ktorý by mal za následok náhlu poruchu vedomia a tým aj stratu ovládania motocykla. M. Ž. viedol motocykel v ťažkom stupni opitosti, kedy nie je schopný bezpečne ovládať riadenie nijakého motorového vozidla. Taktiež vodič a jeho spolujazdec sú povinní používať na hlave riadne upevnenú ochranu prilbu určenú pre motocyklistov. Z výpisu z evidenčnej karty vodiča bolo zistené, že C. Ž. nebol držiteľom vodičského oprávnenia na žiadnu skupinu vedenia motorových vozidiel.

Z lekárskeho posudku zo dňa 7.2.2011, vystaveného V..R. B., potvrdeného F..V..C. V., E.., zástupcom prednostu kliniky úrazovej chirurgie Univerzitnej nemocnice L Pasteura v Košiciach súd zistil, že u navrhovateľa bolo bolestné ohodnotené počtom bodov spolu 2500 za nasledovné položky:

1. položka 246c - traumatický šok, počet bodov 60, zvýšenie o 60 bodov, spolu 120 bodov za multiorgánové zlyhávanie a nasadajúci septický šok,
2. položka 83 - obojstranné pomliaždenie pľúc s obojstranným pneumotoraxom, počet bodov 110, zvýšenie o 110 bodov, spolu 220 bodov za infekciu dýchacích ciest a fibrobronchoskopické toalety,
3. položka 8 - zlomenina strednej jamy bázy lebky, nakrvácanie do oboch stredoušných dutín s vytekaním mozgového moku vpravo, počet bodov 160, zvýšenie o 160 bodov, spolu 320 bodov za opakované bolestivé ORL prevazy, infekciu,
4. položka 226 - nakrvácanie a pomliaždenie čelového a spánkoveho laloku mozgu vľavo, počet bodov 250, zvýšenie o 250 bodov, spolu 500 bodov za dekompresnú operáciu lebky, implantáciu senzora, opuch mozgu,
5. položka 227 - krvácanie pod tvrdý obal mozgu vľavo, počet bodov 150, zvýšenie o 75 bodov, spolu 225 bodov za organický psychosyndróm,
6. položka 9a - zlomenina ľavej temennej a spánkovej kosti, počet bodov 45,
7. položka 73 - tracheostómia, počet bodov 40,
8. položka 18b5 - zlomenina čeľuste Le fort III, počet bodov 150,
9. položka 14a - zlomenina a zakrvácanie do ľavej očnice, počet bodov 30,
10. položka 189d - zlomenina ľavej stehnovej kosti - OP 12.7.2010, počet bodov 180, zvýšenie o 180 bodov, spolu 360 bodov za otvorenú zlomeninu, bolestivý kostný ťah,
11. položka 193c - zlomenina ľavého jabĺčka - operácia Stará Ľubovňa, počet bodov 80, zvýšenie o 180 bodov, spolu 160 bodov za otvorenú zlomeninu - infekciu,
12. položka 134c - zlomenina ľavej kľúčnej kosti, počet bodov 35,
13. položka 80b - zlomenina hrudnej kosti, počet bodov 45,
14. položka 72 - poranenie ľavej hlasivky, počet bodov 20,
15. položka 3 - pomliaždenie čela, počet bodov 5,
16. položka 3 - pomliaždenie ľavého temena hlavy, počet bodov 5,
17. položka 3 - pomliaždenie ľavého záhlavia - počet bodov 5,
18. položka 2 - rana brady, počet bodov 5,
19. položka 160e -pomliaždenie, odreniny ľavého predkolenia, počet bodov 15,

20. položka 238 - odstránenie dvoch skrutiek z ľavej stehrovej kosti - 3.9.2010, počet bodov 2x 10, spolu 20 bodov,

21. položka 1b - chirurgické odklopenie skalpu - kožnosvalového laloka z ľavej polovice lebky (plastika 18.11.2010), počet bodov 70, navýšenie 70 bodov, spolu 140 bodov za komplikáciu - pooperačné krvácanie do mozgu, opakovaná bolestivá infúzna liečba (antibiotiká, hemostyptiká, analgetiká)

22. položka 10a - chirurgická fixácia umelohmotného krytu lebky titánovými svorkami do ľavej temennej spánkovej záhlavovej kosti (plastika 18.11.2010), počet bodov 35 (položky 1b, 10a zahŕňajú chirurgickú plastiku kostného defektu ľavej polovice lebky následkom dekompresnej operácie z 20.6.2010).

Z lekárskeho posudku zo dňa 20.6.2011, vystaveného V..Š. Z., potvrdeného F..V..C. V., E.., zástupcom prednostu kliniky úrazovej chirurgie Univerzitnej nemocnice L.Pasteura v Košiciach, súd zistil, že došlo k dohodovaniu bolestného v dôsledku operácie nezhojenej zlomeniny ľavého jabĺčka s celkovým počtom bodov 180 nasledovne:

1. položka 239 - odstránenie osteosyntetického materiálu z ľavého jabĺčka 15.4.2011, počet bodov 20,
2. položka 193c - operácia pakľbu ľavého jabĺčka - resekcia kostných okrajov a osteosyntéza slučkou 15.4.2011, počet bodov 80, navýšenie 80 bodov, spolu 160 bodov za resekciu kostných okrajov, za poruchu hojenia operačnej rany, opakované protibolestivé a antibiotické infúzie.

Z obsahu vyššie uvedených lekárskeho posudkov vyplýva, že v ústavnej starostlivosti bol navrhovateľ v období od 19.6.2010 do 16.7.2010, ďalej od 29.8.2010 do 8.9.2010, od 14.11.2010 do 3.12.2010 a od 12.4.2011 do 20.4.2011. Pracovná neschopnosť je od 23.8.2010 a v čase vystavenia druhého posudku ešte trvala.

Z lekárskeho posudku vystaveného V..R. B., potvrdeného F..V..C. V. zo dňa 26.9.2012 súd zistil, že došlo k dohodovaniu bolestného v dôsledku neplánovanej operácie a výsledkov MR vyšetrení 31.1.2012 a 3.9.2012 celkovým počtom bodov 202,5 nasledovne:

1. položka 239 - neplánované odstránenie osteosyntetického materiálu - klinca z ľavej stehrovej kosti, počet bodov 35, navýšenie o 17,5 bodov, spolu 42,5 bodov, v dôsledku operácie zo dňa 26.1.2012, zvýšenia pre poruchu hojenia operačnej rany,
2. položka 173a - natrhnutie vnútorného menisku ľavého kolena, počet bodov 35,
3. položka 168 - natrhnutie vonkajšieho postranného väzu ľavého kolena, počet bodov 35,
4. položka 173a - natrhnutie vonkajšieho menisku ľavého kolena, počet bodov 35,
5. položka 169 - natrhnutie predného krížového väzu ľavého kolena, počet bodov 45.

Z obsahu lekárskeho posudku vyplýva, že ďalšiu hospitalizáciu navrhovateľ podstúpil v dňoch od 24.1.2012 do 31.1.2012, pričom k operácii došlo dňa 26.1.2012. Praceneschopný bol v dôsledku neplánovanej operácie pre dráždenie ľavého kolena klincom od 20.12.2011 do 23.3.2012.

Z lekárskeho posudku zo dňa 20.6.2011 vystaveného V..Š. Z. a potvrdeného F..V..C. V. súd zistil, že sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotené spolu počtom bodov 3180 nasledovne:

1. položka 251b - zbytkové defekty kosti lebky po plastike ľavej polovice lebky (10 cm²), počtom bodov 150, zvýšenie o 150 bodov, spolu 300 bodov,
2. položka 433a - zhrubnutá koža nad hmatnými podkožnými cudzími telesami (5 osteosyntetických dláh, ktoré fixujú umelý kryt lebky) v ľavej spánkovej a temennej oblasti, počet bodov 100, zvýšenie o 100 bodov, spolu 200 bodov,

3. položka 432a - jazva po operácii vo vlasatej časti ľavej polovice hlavy a na brade, počet bodov 30, zvýšenie o 30 bodov, spolu 60 bodov; vyššie uvedené položky zvýšené primerane pre zníženie uplatnenia v pracovnom, rodinnom, športovom a spoločenskom živote mladého pacienta s prihliadnutím na vývoj zdravotných následkov v budúcnosti,
4. položka 330 - deformita ľavej kľúčnej kosti po zlomenine, počet bodov 50,
5. položka 329 - deformita môstika po zlomenine, počet bodov 30,
6. položka 252 - postkomočný syndróm po ťažkom mozgovo-lebkovom poranení, počet bodov 80, zvýšenie o 80 bodov, spolu 160 bodov; neurologické vyšetrenie,
7. položka 433a - keloidná jazva s deformitou kože na krku po tracheotómii, počet bodov 100, zvýšenie o 100 bodov, spolu 200 bodov,
8. položka 272 - výpad nazálnej polovice zorného poľa ľavého oka (perimeter), počet bodov 100, zvýšenie o 100 bodov, spolu 200 bodov (očné vyšetrenie),
9. položka 275 - poúrazové rozšírenie pravej zrenice, počet bodov 40, zvýšenie o 40 bodov, spolu 80 bodov (očné vyšetrenie),
10. položka 253 - organický psychosyndróm po ťažkom mozgovolebkovom poranení (zlomeniny klenby a bázy lebky, pomliaždenie mozgu), počet bodov 950, zvýšenie o 950 bodov, spolu 1900 bodov (psychiatrické vyšetrenie).

Z lekárskeho posudku vystaveného posudzujúcim lekárom V.Š. B., všeobecným lekárom kliniky úrazovej chirurgie a potvrdeného F.V. C. V., E., zástupcom prednostu kliniky úrazovej chirurgie Univerzitnej nemocnice L.Pasteura v Košiciach zo dňa 12.11.2011 súd zistil, že bolo dohodované sťaženie spoločenského uplatnenia (ľavý kolenný kĺb) celkovým počtom bodov 855 nasledovne:

1. položka 433a - keloidná pooperačná jazva na prednej ploche ľavého kolena počtom bodov 100, zvýšenie o 50 bodov, spolu 150 bodov,
2. položka 432a - ploché jazvy na ľavom kolene a ľavom predkolení pod kolenom, počet bodov 30,
3. položka 397a - kývavosť ľavého kolena bez potreby podporného aparátu, počet bodov 200, zvýšenie o 100 bodov, spolu 300 bodov,
4. položka 396b - obmedzený pohyb v ľavom kolene, počet bodov 150, zvýšenie o 75 bodov, spolu 225 bodov,
5. položka 399a - porucha chrupavky ľavého kolena s drásotami a jej degeneratívnymi zmenami po opakovane operovanej trieštivej otvorenej zlomenine ľavého jabĺčka, počet bodov 100, zvýšenie o 50 bodov, spolu 150 bodov.

V posudku sa uvádza, že položky boli zvýšené primerane pre zníženie uplatnenia v pracovnom, rodinnom, športovom a spoločenskom živote mladého pacienta s prihliadnutím na vývoj zdravotných následkov budúcnosti, pričom doplnok posudku sa týkal lokality ľavého kolenného kĺbu, ktorý v predchádzajúcom posudku nebol posudzovaný pre operáciu pakíbu ľavého jabĺčka dňa 15.4.2011. K dátumu vystavenia posudku je stav posudzovaného stabilizovaný.

Z vyšetrovacieho spisu, zo zápisnice o výsluchu navrhovateľa ako poškodeného zo dňa 10.9.2010 súd zistil, že navrhovateľ uviedol len toľko, že bol účastníkom dopravnej nehody ako spolujazdec na motocykli, ktorý viedol C. Ž. D. K.. Pri nehode utrpel ťažký úraz hlavy a preto si nepamätá na okolnosti nehody, ani na okolnosti pred nehodou.

Z lekárskeho potvrdenia V.K. T., sekundárnej lekárky, súd zistil, že dňa 19.6.2010 v deň nehody došlo v ľubovnianskej nemocnici v Starej Ľubovni na oddelení OAIM k ošetreniu navrhovateľa. Diagnóza bola zaznamenaná ako zmliaždenie mozgu s opuchom, traumatický šok, zlomenina ľavej stehennej kosti a predkolenia, subdurálny hematóm, viacnásobné zlomeniny kosti tváre.

Navrhovateľ vypovedal, že bol účastníkom dopravnej nehody ako spolujazdec vodiča C. Ž.. Potvrdil, že na hlave nemal ochrannú prilbu. Predtým ako nasadol na motocykel, vypil jedno malé pivo. Nemal vedomosť o tom, či C. Ž. bol pod vplyvom alkoholu, pretože sa už vôbec nepamätá na to, kde sa stretli a čo sa vlastne stalo, aj keď mu následne ľudia hovorili, že nasadol k nemu niekde povyše kostola, pretože C. Ž. išiel zhora; býva na vyšnom konci dediny. K domu, kde býva navrhovateľ, to bolo od miesta, kde mal nasadnúť, asi 500 metrov. Taktiež nemal vedomosť o tom, že C. Ž. nevlasťnil vodičské oprávnenie. C. Ž. poznal iba z videnia. Bol to chlapec z dediny. Nebol jeho rovesníkom, ani priateľom. Na žiadne bližšie okolnosti pred dopravnou nehodou sa nepamätal. Nemal vedomosť o tom, ako sa dostal C. Ž. k motocyklu. Pamätal si však, že ho vlastnil už dlhšiu dobu, asi dva až štyri roky, jazdil na ňom po dedine. Bolo bežné, že zviezol v dedine na motocykli aj iných ľudí. Navrhovateľ sám sa však s ním, okrem tohto prípadu, nikdy nezviezol. Navrhovateľ sa pamätal na to, že predtým ako nastúpil na motocykel, bol u svojej babky, ktorá býva povyše kostola. Pri nehode došlo k viacerým jeho zraneniam. Má poškodené ľavé oko, čo mu prekáža pri šoférovaní, nevidí dobre najmä v tme. Ďalej došlo k zraneniu ľavého kolenného jabĺčka, ľavá noha ho stále bolí, koleno nevie zohnúť, nevie si kľaknúť, nevie riadne behať, ani športovať. Mal zlomenú aj ľavú stehennú kosť. Prvú operáciu ľavého kolenného jabĺčka absolvoval v auguste 2010 v Starej Ľubovni. Následne absolvoval ďalšiu v apríli 2011, kedy mu dávali do kolena drôt a následne ešte v januári 2012, kedy mu vyberali kliniec z kolenného jabĺčka. Tieto posledné dve operácie absolvoval vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou L.Pasteura v Košiciach. Vzhľadom k úrazu lebky došlo k poškodeniu jeho pamäte, ktorá sa zhoršila, často zabúda, hlavne pri zmene počasia. Príležitostne berie lieky na bolesť, ako aj lieky na pamäť a na čistenie mozgu - Pirabene. Vybrali mu lebečnú kosť z ľavej strany, pričom v novembri 2010 absolvoval operáciu, pri ktorej došlo k založeniu lebečnej kosti. Túto absolvoval v Košiciach. Deň po operácii nevedel rozprávať, bolela ho hlava, veľké bolesti mal asi dva týždne. Čo sa týka zranení nohy, absolvoval rehabilitáciu, pretože mu ochablo svalstvo. Túto absolvoval v Starej Ľubovni a to v sérii návštev. Ukončil ju v marci 2012. Rehabilitácie, najmä pri cvičení kolena, boli bolestivé. Absolvoval tiež kúpeľnú liečbu v rozsahu 28 dní v mesiacoch júl a august 2011 vo Zvolene. Táto bola zameraná na rehabilitáciu pohybového aparátu. Čo sa týka pravej ruky, dvoch prstov, prstenníka a malíčka, ohybnosť prstov už nie je taká, ako predtým. Bezprostredne po nehode bol tri týždne v kóme, v bezvedomí. Dostával injekcie a lieky na tlmenie bolesti, pretože ho veľmi bolela noha. Po prvej operácii kolena nosil sadru, pričom vedel prejsť maximálne 5 metrov, ďalej už nevládal. Nevedel po operácii ani chodiť, ani rozprávať. Učil sa opätovne chodiť. Pomáhali mu sanitári s pomocným vozíčkom, o ktorý sa opieral. V nemocnici bol 10 dní a s pomocou vozíčka sa naučil chodiť počas siedmich dní. Následne dostal dve nemecké barle, ktoré používal pri chôdzi po dobu dvoch mesiacov. Následne mu dali dole sadru a používal pri chôdzi francúzsku barlu, asi dva mesiace. Čo sa týka chôdze, po druhej operácii kolenného jabĺčka sa opakovalo to isté. Na nohu stále kríva, hoci francúzsku barlu v súčasnosti už nepoužíva. Práceschopný bol celý rok 2010 a nasledujúci rok až do 18.6.2011. Potom dňa 16.10.2011 bol u posudkového lekára, kde mu bol priznaný čiastočný invalidný dôchodok počnúc od 19.6.2011. Pred nehodou pracoval ako podnikateľ na základe živnostenského oprávnenia, predovšetkým v cudzine, s predmetom činnosti stavebné a tesárske práce. Pracoval v Holandsku, ale väčšinou v Českej republike. Jeho priemerný mesačný čistý príjem pred nehodou činil okolo 20.000,- Kč. Od dopravnej nehody nepracuje; hoci by dokázal vykonávať stavebné a tesárske práce rukami, vzhľadom k tomu, čo sa mu stalo s nohami, tieto práce už určite nemôže vykonávať. Celková jeho pohyblivosť je obmedzená a nohe už nemôže dôverovať. Pri šoférovaní toto obmedzenie až tak nepociťuje, pretože noha je v kľude. Ďalšie obmedzenia pociťuje v športovom živote, pretože pred nehodou rekreačne hral hokej, futbal, venoval sa lyžovaniu a volejbalu. V zime chodil do telocvične dvakrát do mesiaca. Hral hokej, cez leto futbal, ako aj ďalšie spomenuté športy. Týmto športovým aktivitám sa už v súčasnosti nemôže venovať. Behať nevie vôbec. Býva s rodičmi v rodinnom dome so záhradou. Rodičom predtým pomáhal s domácimi prácami, najmä v záhrade, napríklad pri zbere ovocia. Absolvoval psychiatrické vyšetrenie, na ktorom mu odporučili návštevu psychológa.

Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne, Ústredia č.8606279737 zo dňa 15.8.2011 súd zistil, že navrhovateľovi bol počnúc od 18.6.2011 priznaný invalidný dôchodok vo výške 86,60 EUR mesačne. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že za invalidného bol uznaný z dôvodu, že pokles schopnosti navrhovateľa

vykonávať zárobkovú činnosť je o 45% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Jeho dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav a pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia a výsledok je uvedený v odbornom posudku zo 14.7.2011.

Z odborného posudku o invalidite zo dňa 14.7.2011 súd zistil, že posudok vychádza jednak z lekárskeho vyšetrenia posudkovým lekárom, ako aj z ďalších odborných nálezov - prepúšťacej správy z hospitalizácie na oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny FN Košice zo dňa 7.7.2010, prepúšťacej správy z hospitalizácie na klinike úrazovej chirurgie - JIS ÚN Košice zo dňa 3.8.2010, prepúšťacej správy z hospitalizácie na klinike úrazovej chirurgie ÚN Košice zo dňa 8.9.2010, prepúšťacej správy z hospitalizácie na klinike úrazovej chirurgie ÚN Košice zo dňa 3.12.2010, prepúšťacej správy z hospitalizácie na klinike úrazovej chirurgie ÚN Košice zo dňa 20.4.2011, z psychologického vyšetrenia zo dňa 25.1.2011, z očného vyšetrenia zo dňa 20.5.2011, z neurologického vyšetrenia zo dňa 25.5.2011, z FBL vyšetrenia zo dňa 16.6.2011 a z ortopedického vyšetrenia zo dňa 11.7.2011.

Z posudkovej časti vyplýva, že navrhovateľ ako 23-ročný muž utrpel rozsiahle poranenia na viacerých častiach tela, došlo k poraneniu hlavy s následným krvácaním do mozgu, k viacerým poraneniam a zlomeninám v oblasti tvárovej časti lebky, k otvorenej zlomenine stehennej kosti vľavo, otvorenej zlomenine jabĺčka kolena vľavo, zlomenine kľúčnej kosti vľavo, zlomenine prsnej kosti, zmliaždeniu pľúc a viacerým tržnozmliaždeným ranám na hrudníku a horných končatinách. Prvotne bol ošetrený v L'N v Starej Ľubovni na chirurgickom oddelení a po stabilizácii zdravotného stavu preložený na OAIM FN Košice, kde bola vykonaná kraniektómia vľavo a naloženie extenzie na ľavú dolnú končatinu. Po operácii pokračovala antiedémová liečba s mozgovoterapeutickým režimom. Postupne ošetrené aj ďalšie poranenia, v rámci ORL riešené aj pravostranné krvácanie z ucha a likvorea. Po operácii hlavy došlo k septickému stavu, preto operácia zlomeniny ľavej stehennej kosti a pately bola realizovaná až neskôr - 12.7.2010. Dňa 3.9.2010 odstránený čiastočne osteosyntetický materiál pre obmedzenie pohybu v ľavom kolene. 18.11.2010 vykonaná plastika kalvy po dekompresívnej kraniektómii. V súvislosti s touto operáciou došlo k pravostrannej hemiparéze a poruchám fatických funkcií, ktoré sa však postupne upravili. 15.4.2011 bola vykonaná reosyntéza pre nepriaznivé hojenie zlomeniny pately vľavo. V súčasnosti sa podrobuje intenzívnej rehabilitačnej liečbe s cieľom zlepšenia svalovej sily v oblasti dolných končatín. Psychologickým vyšetrením dokumentovaný ešte organický psychosyndróm z deterioráciou kognitívnych funkcií, poruchami pamäti.

Posudkový lekár zaradil navrhovateľa v súvislosti s prekonanými poraneniami v príslušnej kapitole v strednej hranici daného percentuálneho rozpätia a vyhodnotil aj možné vykonávanie pracovných činností podľa vzdelania, ktoré by znamenalo vykonávať pomerne ťažkú manuálnu prácu. Podľa záverov psychologického vyšetrenia sa jedná o stredne ťažkú poruchu mozgových funkcií. Posudkový lekár vyhodnotil aj ďalšie poranenia, na následky ktorých sa navrhovateľ lieči až do súčasnosti. Posudkový lekár ďalej uviedol, že na pôvodnom pracovisku prácu vykonávať nemôže a na trhu práce tohto času len veľmi obmedzene. Vykonávať prácu môže len v prostredí bez zvýšenej fyzickej a psychickej záťaže, pričom schopnosť pracovného zaradenia treba hodnotiť po ukončení liečenia všetkých poranení, ktoré utrpel, resp. po absolvovaní kúpeľnej liečby. Dátum vzniku invalidity je 18.6.2011.

Odporca namietal správnosť lekárskeho posudku V.Š. Z. zo dňa 20.6.2011 v časti hodnotenia bolestného v položke 193c z dôvodu, že bolestné vo vzťahu k tejto položke už bolo hodnotené v prvom lekárskom posudku V..R.Š. B. zo dňa 7.2.2011. Odporca základ uplatneného nároku uznal, žiadal však o 50% zníženie poistného plnenia podľa vystavených lekárskeho posudkov z dôvodu spoluzavinenia poškodeného pri vzniku následkov dopravnej nehody. Odporca mal za to, že navrhovateľ si musel byť vedomý, keď si prisadol k vodičovi C. Ž., že tento nebol schopný ovládať vedenie motocykla, keďže bol v ťažkom stupni opitosti, resp. mal za to, že si možno sám v stave opitosti riziko neuvedomoval. Taktiež poukázal na to, že ani vodič, ani poškodený nemali na hlave ochrannú prilbu pre motocyklistov, čo prispelo k vyššiemu rozsahu poškodení. Takisto C. Ž. nebol držiteľom vodičského oprávnenia a napriek tomu si poškodený navrhovateľ k nemu prisadol. Z uvedeného je zrejmé, že navrhovateľ porušil povinnosti, ktoré sú mu uložené zákonom o premávke na pozemných komunikáciách, ako aj prevenčnú povinnosť v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ mal za to, že nie je povinnosťou spolusediaceho preverovať skutočnosť, či je vodič držiteľom vodičského oprávnenia, resp. či mu nebol uložený zákaz riadenia motorového vozidla. Pripustil určitú mieru spoluzavinenia vzhľadom na ostatné okolnosti, avšak odporcom stanovenú mieru spoluzavinenia v rozsahu 50% považoval za neprimeranú.

Za účelom objasnenia sporných skutočností súd nariadil znalecké dokazovanie. Úlohou znalca bolo posúdiť, či nejde o duplicitné hodnotenie vo vyššie uvedených lekárskejších posudkoch a posúdiť, aký by bol charakter zranení navrhovateľa, ich rozsah a závažnosť za predpokladu, že by v čase dopravnej nehody použil ochrannú prilbu určenú pre motocyklistov, či by použitie prilby zabránilo alebo zmenilo rozsah a závažnosť zranení navrhovateľa, ktoré pri nehode utrpel, resp. uviesť aj ďalšie zistené skutočnosti, ktoré by boli v príčinnej súvislosti s touto udalosťou, alebo by mohli mať vplyv na hodnotenie veci.

Zo záverov znaleckého posudku súdneho znalca V.L. C., W., znalca z odboru zdravotníctva a farmácia, odvetvia chirurgia - traumatológia č.13/2013 zo dňa 14.2.2013 súd zistil, že v prípade odporcom namietaných lekárskejších posudkov zo dňa 20.6.2011 a 7.2.2011, pri použití položky 193c nejde o duplicitné hodnotenie, ale o správne použitie tejto položky. Položka 193c v posudku zo dňa 7.2.2011 je použitá na hodnotenie zlomeniny jablčka a jeho liečenie operáciou v júli 2010. Opakované použitie tejto položky v posudku zo dňa 20.6.2011 je hodnotenie novej operácie ľavého jablčka dňa 15.4.2011 pre pakľb jablčka a novej bolesti, ktorá vznikla pri tejto operácii a ktorá má súvislosť a je následkom poškodenia zdravia zo dňa 19.6.2010.

Súdny znalec však uviedol, že zvyšovanie tejto položky podľa § 9 ods.5 a 6 v oboch uvedených posudkoch na dvojnásobok, nepovažuje za správne. Za správne považoval hodnotenie bolestného za zlomeninu jablčka počnúc od dopravnej nehody až ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku nasledovne:

1. položka 193c - zlomenina ľavého jablčka liečená operáciou v júli 2010 - 80 bodov, zvýšenie o polovicu pre infekciu rany, t.j. o 40 bodov, v celkovom počte 120 bodov,

2. položka 193c - bolesť za operáciu 15.4.2011 - porovnaním zodpovedá liečeniu otvorenej zlomeniny jablčka, počet bodov 80; keďže v priebehu liečenia došlo ku komplikácii, poruche hojenia operačnej rany - dehiscencii, s opakovanými bolestivými preväzmi, ako aj podávaní infúzií, hodnotenie je zvýšené o 1 podľa ust. § 9 ods.5b/ pre komplikáciu a bolestivejšiu spôsob liečby, t.j. o 40 bodov, celkový počet bodov 120,

3. položka 239 - odstránenie kovového materiálu z jablčka pri operácii dňa 15.4.2011 - 20 bodov.

Súdny znalec ďalej, vychádzajúc z prehľadu relevantnej vedeckej literatúry z posledných rokov, ktorá hodnotí význam použitia prilby u motocyklistov, obsahujúcej 61 štúdií publikovaných na uvedenú problematiku, uviedol, že rozsah a závažnosť poranení hlavy a mozgu navrhovateľa by mohol byť menší a menej závažný, keby bol mal pri dopravnej nehode na hlave ochrannú prilbu určenú pre motocyklistov. Číselne je možno toto konštatovanie vyjadriť tak, že pokiaľ by bol použil ochrannú prilbu, znížilo by sa u neho riziko poranenia hlavy a mozgu o 69%. Inak povedané, 69% pacientov ošetrovaných s poraním hlavy a mozgu, ktorí nemali na hlave prilbu, by neutrpelo poranenia hlavy a mozgu, pokiaľ by na hlave prilbu mali. Použitie ochrannej prilby u navrhovateľa by však nezabránilo vzniku ostatných poranení v oblasti hrudníka a končatín, ktoré by boli rovnakého rozsahu. Ďalšie významné skutočnosti súdny znalec nezistil.

Účastníci konania sa so závermi znaleckého posudku stotožnili.

Svedkyňa F. D., matka navrhovateľa vypovedala, že oproti životu pred nehodou sa jej synovi zmenila povaha. Je omnoho nervóznejší, rýchlejšie sa unaví, hlavne vo večerných hodinách. Predtým bol živý povahy. Pred úrazom pracoval ako živnostník na stavbách. Je vyučený murárom. Aj v súčasnosti robí obdobnú prácu ako predtým, ide však skôr o zemné terénne úpravy. Od septembra 2013 však už

nepracuje. Predtým mal súvislý príjem. Robí len sezónne práce. Predtým prácu vykonával nepretržite. Navrhovateľ si už nevie kľaknúť na koleno, má závraty, točí sa mu hlava. Dennodenne berie lieky - Pirabene na prečistenie mozgu. Keď príde domov, hneď si ľahne a spí. Pred úrazom športoval rekreačne. Chodieval s chlapcami z dediny na futbal, lyžovať, zahrať si hokej. Teraz to už nerobí. Bojí sa. Vždy musí zväžiť, čo robí. Žije v rodinnom dome v K. s matkou, otcom, bratom, sestrou a jej manželom. Partnerku nemá. Zvláda robiť niektoré domáce práce, ale robí ich pomalšie. Musí si to rozložiť na dlhší časový úsek a medzitým si oddýchnuť. Predtým dokázal vyjsť na rebrík, v súčasnosti už nie. Šoféruje len na blízke vzdialenosti. V súčasnosti už nemôže dvíhať ťažšie náklady. K neurológovi chodí každé tri mesiace na preventívne kontroly.

Podľa ustanovenia § 420 ods.1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 427 ods.1,2 Občianskeho zákonníka, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie jeho spoločenského uplatnenia.

Podľa ust. § 4 ods.1 zákona č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, v znení neskorších právnych predpisov, poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve.

Podľa ust. § 4 ods.2 citovaného zákona, poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu

a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

Podľa ust. § 11 ods.6 citovaného zákona, poisťovateľ je povinný bez zbytočného odkladu začať prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti

a) skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie a oznámiť poškodenému výšku poistného plnenia, ak bol rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a nárok na náhradu škody preukázaný,

b) poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie dôvodov, pre ktoré odmietol poskytnúť alebo pre ktoré znížil poistné plnenie alebo poskytnúť poškodenému písomné vysvetlenie k tým uplatneným nárokom na náhradu škody, v ktorých nebol v ustanovenej lehote preukázaný rozsah povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie a výška poistného plnenia; písomné vysvetlenie sa považuje za doručené dňom, keď ho poškodený prevzal, odmietol prevziať, alebo dňom, keď ho pošta vrátila ako nedoručené.

Podľa ust. § 11 ods.7 citovaného zákona, poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Podľa ust. § 15 ods.1 citovaného zákona, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Podľa ust. § 11 ods.1 zákona č.437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, v znení neskorších predpisov, na bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, a ak ide o chorobu z povolania z takej choroby, ktorá bola zistená pred týmto dňom, sa vzťahujú doterajšie predpisy.

Podľa ust. § 1 a) citovaného zákona, tento zákon ustanovuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia.

Podľa ust. § 2 ods.1 citovaného zákona, bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov.

Podľa ust. § 2 ods.2 citovaného zákona, sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len "následok").

Podľa ust. § 2 ods.3 citovaného zákona, na účely tohto zákona

a) poškodenie na zdraví je poškodenie zdravia spôsobené úrazom, chorobou z povolania alebo iným poškodením na zdraví,

b) poškodený je osoba, ktorá utrpela poškodenie na zdraví,

c) poskytovateľ náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len "poskytovateľ náhrady") je osoba, ktorá je povinná poskytnúť náhradu podľa osobitných predpisov.

Podľa ust. § 3 ods.1 citovaného zákona, náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.

Podľa ust. § 3 ods.2 citovaného zákona, náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za bolesť sú ustanovené v prílohe č. 1 v I. a III. časti.

Podľa ust. § 3 ods.3 citovaného zákona, ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

Podľa ust. § 3 ods.4 citovaného zákona, ak sa po skončení liečenia vykoná v súvislosti s poškodením na zdraví operačný výkon, ktorý sa pôvodne nepredpokladal, poškodený má nárok na ďalšiu náhradu za bolesť ako za poškodenie na zdraví, s ktorým možno tento operačný výkon z hľadiska bolesti najlepšie porovnať.

Podľa ust. § 4 ods.1 citovaného zákona, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Podľa ust. § 4 ods.2 citovaného zákona, náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.

Podľa ust. § 4 ods.3 citovaného zákona, ak niektoré poškodenie na zdraví nie je uvedené v sadzbách podľa odseku 2, použije sa sadzba za iné poškodenie na zdraví, s ktorým ho možno z hľadiska sťaženia spoločenského uplatnenia najlepšie porovnať.

Podľa ust. § 4 ods.4 citovaného zákona, ak sa poškodenému už poskytla náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia a vzniklo také zhoršenie následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení následkov nepredpokladal, poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške ustanovenej v § 10 ods. 7.

Podľa ust. § 5 ods.1 citovaného zákona, pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).

Podľa ust. § 5 ods.2 citovaného zákona, výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2% z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor.

Podľa ust. § 5 ods.4 citovaného zákona, ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanoví výšku náhrady za bolesť a výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa odseku 2 opatrením vyhláseným v Zbierke zákonov Slovenskej republiky uverejnením oznámenia o jeho vydaní najneskôr do 31. mája príslušného kalendárneho roka.

Podľa ust. § 5 ods.5 citovaného zákona, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Podľa ust. § 9 ods.5 citovaného zákona, bodové hodnotenie bolesti sa zvýši až o polovicu, ak

- a) vznikla infekcia rany okrem tetanu; bodové hodnotenie bolesti možno zvýšiť len v súvislosti s ranou, ktorej čas liečenia sa infekciou predĺžil,
- b) poškodenie na zdraví vyžadovalo bolestivejší spôsob liečenia alebo pri liečení nastali komplikácie,
- c) povaha poškodenia na zdraví si vyžiadala operačný výkon, pričom za operačný výkon sa nepovažuje injekcia, punkcia kĺbu, hrudníka a abscesu, infúzia a transfúzia; toto zvýšenie sa nevzťahuje na operačný výkon, ak je zahrnutý v sadzbe pre príslušné poškodenie na zdraví.

Podľa ust. § 9 ods.6 citovaného zákona, pri súbehu dôvodov podľa odseku 5 možno hodnotiť bolesť najviac do výšky dvojnásobku ustanovenej sadzby.

Podľa ust. § 9 ods.7 citovaného zákona, ak poškodený utrpel súčasne viac poškodení na zdraví, hodnotí sa bolesť za každé poškodenie na zdraví osobitne a bodové hodnotenia sa sčítavajú. Ak sa však viac poškodení na zdraví vzťahuje na ten istý orgán alebo končatinu, nesmie súčet bodového hodnotenia prekročiť bodové hodnotenie za anatomickú alebo funkčnú stratu orgánu alebo končatiny.

Podľa ust. § 10 ods.4 citovaného zákona, bodové hodnotenie za sťaženie spoločenského uplatnenia môže posudzujúci lekár primerane zvýšiť až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu

možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti, ktorú mal vo veku, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví. V prípadoch ustanovených v odseku 3 posudzujúci lekár prihliada aj na stanovisko poškodeného k odporúčanému zákroku.

Podľa ust. § 10 ods.7 citovaného zákona, pri hodnotení následkov, ktorých vývoj sa pri pôvodnom hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia nepredpokladal, hodnotenie sa vykoná novým lekárskeým posudkom; v lekárskeým posudku sa z bodového hodnotenia, ktoré zodpovedá zdravotnému stavu poškodeného po zhoršení následkov, odpočíta bodové hodnotenie určené pôvodne vydaným lekárskeým posudkom.

Podľa ust. § 6 ods.1 citovaného zákona, poskytovateľ náhrady a poškodený môžu uzatvoriť dohodu o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, a to aj nad výšku náhrady ustanovenú týmto zákonom, najviac však do výšky náhrady ustanovenej v § 5 ods. 5; ak ide o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, dohodu s poškodeným môže uzatvoriť poisťovateľ alebo Slovenská kancelária poisťovateľov.

Podľa ust. § 6 ods.3 citovaného zákona, poškodený je oprávnený uplatniť nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde, ak sa podal návrh na uzatvorenie dohody podľa odseku 1 a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa odseku 1 a neuspokojili sa nároky poškodeného.

Podľa ust. § 1 Opatrenia č. 19/2011 Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011, výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2011 za jeden bod je 15,38 eur.

Podľa ust. § 1 Opatrenia č.20/2012 Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2012, výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2012 za jeden bod je 15,72 eur.

Predmetom tohto konania bol nárok navrhovateľa uplatňovaný titulom náhrady škody na zdraví a to jednak za bolesť a jednak za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré tvoria samostatné zložky náhrady škody na zdraví (§ 444 Občianskeho zákonníka).

Základnými predpokladmi pre vznik všeobecnej zodpovednosti za škodu v zmysle cit.ust. § 420 Občianskeho zákonníka sú: 1. protiprávny úkon, 2. vznik škody, 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody a 4. zavinenie.

V danom prípade nebolo sporné, že škoda na zdraví navrhovateľa bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku - motocykla. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov upravuje ust. § 427 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť podľa tohto zákonného ustanovenia je založená na princípe objektívnej zodpovednosti; pre jej vznik teda postačuje splnenie prvých troch predpokladov. Zavinenie sa nevyžaduje.

V danom prípade mal súd za preukázané a ani odporca nespochybňoval, že prevádzateľom a vodičom motocykla zn.Storm 125, EČV: SL-577 AB, ktorého prevádzkou bola škoda na zdraví navrhovateľa spôsobená, bol v čase dopravnej nehody Tomáš Žoldák, nar.17.12.1981. Na predmetný motocykel bola v čase dopravnej nehody s odporcom uzavretá zmluva o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou tohto motocykla. Vychádzajúc z dikcie ust. § 427 Občianskeho zákonníka bolo v konaní nesporné, že Tomáš Žoldák nesie objektívnu zodpovednosť za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla prevádzkou jeho motocykla a ako poistený má podľa ust. § 4 ods.2 zákona č.381/2001 Z.z. z poistenia zodpovednosti právo, aby odporca, ako jeho poisťovateľ, za neho nahradil poškodenému uplatnené a

preukázané nároky na náhradu škody na zdraví. Možnosť uplatnenia nároku navrhovateľa na náhradu škody priamo voči odporcovi ako poisťovateľovi pritom vyplýva z ust. § 15 ods.1 zákona č.381/2001 Z.z.

Pre záver súdu o splnení predpokladov pre vznik zodpovednosti Tomáša Žoldáka za vznik škody bolo určujúcim uznesenie Okresného riaditeľstva PZ v Starej Ľubovni, Okresného dopravného inšpektorátu č. ČVS: ORP-20/DI-SL-2010 zo dňa 11.9.2010, z ktorého vyplynulo, že voči nemu bolo začaté trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví. Citovaným uznesením bolo trestné stíhanie zastavené z dôvodu, že obvinený Tomáš Žoldák zomrel. Z výroku citovaného uznesenia je zrejmé, že k dopravnej nehode došlo tak, že dňa 19.6.2010 o 20,30 hod. na ceste III/54341 v obci K. M. Ž. viedol motocykel smerom na N. Ľ.L., kde v križovatke pred kostolom zišiel s motocyklom z cesty do betónového kanála na náprotivnej strane cesty, kde jeho a taktiež spolujazdca (navrhovateľa) z motocykla vymrštilo. Vodič Ž. ostal ležať za kanálom, pričom utrpel ťažké poranenia hlavy, ktorým na mieste podľahol. Spolujazdec - navrhovateľ, ostal ležať v kanáli, pričom utrpel ťažké poranenia hlavy, opuch mozgu, pomliaždenie a zakrvácanie pľúc a zlomeninu stehennej kosti.

Z odôvodnenia citovaného uznesenia vyplýva, že protiprávny úkon C. Ž. spočíval v porušení dôležitých povinností uložených mu zákonom ako vodičovi motorového vozidla a to základných pravidiel prevádzky motorových vozidiel v zmysle zákona č.315/1996 Z.z. o premávke na pozemných komunikáciách, pretože v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si sám privodil vplyvom návykovej látky, vykonával činnosť - viedol motocykel, pri ktorom ohrozil život a zdravie ľudí. V jeho krvi bolo zistené 2,18 promile etylalkoholu a v jeho moči 3,29 promile etylalkoholu, čo je hodnotené ako ťažký stupeň opitosti, kedy nebol schopný bezpečne ovládať riadenie nijakého motorového vozidla. Taktiež bolo zistené, že nebol držiteľom vodičského oprávnenia na žiadnu skupinu motorových vozidiel.

Škoda, ktorú navrhovateľ utrpel, spočíva v ujme na jeho zdraví, na jeho telesnej i duševnej integrite. Skutočnosť, že navrhovateľ utrpel škodu na zdraví a v akom rozsahu, vyplýva z celého komplexu dokazovania, najmä však z vyššie citovaného uznesenia, z lekárskeho posudku, ktorými bolo hodnotené bolestné ako aj sťaženie spoločenského uplatnenia, zo znaleckého posudku V. Ľ. C., z rozhodnutia Sociálnej poisťovne o priznaní invalidity, z lekárskeho posudku posudkového lekára, ktorý vychádzal z celej zdravotnej dokumentácie navrhovateľa. Z týchto dôkazov jednoznačne vyplynulo, že navrhovateľ utrpel rozsiahle poranenia na viacerých častiach tela; poranenie hlavy s následným krvácaním do mozgu, viaceré poranenia a zlomeniny v oblasti tvárovej časti lebky, otvorenú zlomeninu stehennej kosti vľavo, otvorenú zlomeninu jabĺčka kolena vľavo, zlomeninu kľúčnej kosti vľavo, zlomeninu prsnej kosti, zmliaždenie pľúc a viaceré tržnozmliaždené rany na hrudníku a horných končatinách.

Čo sa týka priebehu liečby, navrhovateľ bol prvotne bol ošetrovaný v ĽN v Starej Ľubovni na chirurgickom oddelení a po stabilizácii zdravotného stavu preložený na OAIM FN Košice, kde bola vykonaná kraniektómia vľavo a naloženie extenzie na ľavú dolnú končatinu. Po operácii pokračovala antiedémová liečba s mozgovoterapeutickým režimom. Postupne ošetrované aj ďalšie poranenia, v rámci ORL riešené aj pravostranné krvácanie z ucha a likvorea. Po operácii hlavy došlo k septickému stavu, preto operácia zlomeniny ľavej stehennej kosti a pately bola realizovaná až neskôr - 12.7.2010. Dňa 3.9.2010 odstránený čiastočne osteosyntetický materiál pre obmedzenie pohybu v ľavom kolene. 18.11.2010 vykonaná plastika kalvy po dekompresívnej kraniektómii. V súvislosti s touto operáciou došlo k pravostrannej hemiparéze a poruchám fatických funkcií, ktoré sa však postupne upravili. 15.4.2011 bola vykonaná reosyntéza pre nepriaznivé hojenie zlomeniny pately vľavo. Podrobil sa intenzívnej rehabilitačnej liečbe s cieľom zlepšenia svalovej sily v oblasti dolných končatín. Psychologickým vyšetrením dokumentovaný organický psychosyndróm z deterioráciou kognitívnych funkcií, poruchami pamäti.

Z citovaného uznesenia Okresného riaditeľstva PZ v Starej Ľubovni, Okresného dopravného inšpektorátu, z lekárskeho posudku ako aj zo znaleckého posudku nepochybne vyplýva, že vyššie uvedené zranenia utrpel navrhovateľ práve v dôsledku predmetnej dopravnej nehody a teda, uvedená škoda na zdraví navrhovateľa je v priamej príčinnej súvislosti (vecnej i časovej) s protiprávnym konaním vodiča C. Ž.. Uvedené skutočnosti nepochybňoval ani odporca.

Vychádzajúc z vyššie cit. prechodného ustanovenia § 11 ods.1 zák.č.437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, keďže k predmetnej dopravnej nehode a poškodeniu zdravia navrhovateľa došlo dňa 19.6.2010, teda po nadobudnutí účinnosti citovaného zákona, pri právnom posúdení nároku navrhovateľa bolo potrebné vychádzať z právnej úpravy vymedzenej zákonom č.437/2004 Z.z..

Zákon č.437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia (ďalej len „citovaný zákon“) upravuje podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Podľa ust. § 2 ods.1 citovaného zákona, bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov. Podľa ust. § 2 ods.2 citovaného zákona, sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktorý má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Podľa ust. § 3 ods.2 a podľa ust. § 4 ods.2 v spojení s ust. § 5 ods.1 citovaného zákona, náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku, v ktorom posudzujúci lekár určí bodové hodnotenie podľa sadzieb, ktoré sú ustanovené v prílohe č. 1 v I., II., III. a IV. časti tohto zákona.

Čo sa týka bolestného, toto bolo hodnotené tromi lekárske posudkami, zo dňa 7.2.2011, zo dňa 20.6.2011 a zo dňa 26.9.2012. Lekárskymi posudkami zo dňa 20.6.2011 a zo dňa 26.9.2012 došlo k dohodovaniu bolestného v súlade s ust. § 3 ods.4 citovaného zákona, pretože po skončení liečenia, v súvislosti s poškodením na zdraví navrhovateľ podstúpil ďalšie operačné výkony a to jednak dňa 15.4.2011 operáciu nezhojenej zlomeniny pažubovej kosti ľavého ramena a odstránenie osteosyntetického materiálu a jednak dňa 26.1.2012 odstránenie osteosyntetického materiálu z ľavej stehennej kosti, ktoré v čase vydania prvého posudku neboli predpokladané (plánované). Správnosť týchto posudkov zo strany odporcu, vyjmúc položku 193c - zlomenina ľavého ramena, odporcom namietaná nebola. Súd konštatoval, že posudky boli vydané v súlade so zákonnými ustanoveniami a zásadami stanovenými v zákone č.437/2004 Z.z.. Lekári v posudkoch uviedli dôvody zvýšenia bodového hodnotenia bolesti pri jednotlivých položkách v súlade s ust. § 9 ods.5 citovaného zákona, či už v dôsledku infekcie rany, bolestivejšieho spôsobu liečenia, nastávších komplikácií alebo operačných výkonov. Tieto komplikácie zodpovedajú jednak zisteniam posudkového lekára v odbornom posudku o invalidite zo dňa 14.7.2011, ako aj záverom znaleckého posudku V..L. C., až na položku 193c. Vo vzťahu k tejto znalec uviedol, že čo sa týka základného bodového ohodnotenia, toto je správne, nejde o duplicitné hodnotenie, pretože uvedená položka bola v prvom posudku zo dňa 7.2.2011 použitá na hodnotenie zlomeniny ramena kolena a jeho liečenie v súvislosti s operáciou, ktorú navrhovateľ podstúpil dňa 7.2.2011 a v druhom posudku zo dňa 20.6.2011 bola použitá na hodnotenie novej operácie a bolesti, ktorá vznikla v súvislosti s ďalšou operáciou pažubovej kosti ľavého ramena dňa 15.4.2011. Zo záverov znalca však vyplynulo, že nepovažuje za správne zvýšenie hodnotenia vo vzťahu k tejto položke v oboch uvedených lekárske posudkoch zo základných 80 bodov o ďalších 80 bodov, ale len o 40 bodov pre infekciu rany, pre poruchu hojenia rany, opakované bolestivé preväzy a podávanie infúzií. Účastníci konania správnosť záverov znaleckého posudku nenamietali.

Zhrnúc vyššie uvedené, súd konštatoval, že celkový súčet bodového hodnotenia bolestného, s prihliadnutím na závery znaleckého posudku, je 2.802,5 bodov (podľa posudku zo dňa 7.2.2011 2.460 bodov, podľa posudku zo dňa 20.6.2011 140 bodov a podľa posudku zo dňa 26.9.2012 202,5 bodov). Vzhľadom na dohodu účastníkov konania o úprave bodového hodnotenia v zmysle tretieho posudku zo dňa 26.9.2012 na 192,5 bodov, je teda celkový súčet bodového hodnotenia bolestného 2.792,5 bodov.

Čo sa týka sťaženia spoločenského uplatnenia, toto bolo hodnotené dvoma lekárske posudkami, zo dňa 20.6.2011 a zo dňa 12.11.2011. Druhým lekárske posudkom v súlade s ust. § 4 ods.4 citovaného zákona došlo k dohodovaniu sťaženia spoločenského uplatnenia v súvislosti s ľavým kolenným kĺbom- operáciou pažubovej kosti ľavého ramena zo dňa 15.4.2011; následky s tým súvisiace v prvom posudku hodnotené neboli. V posudku sú riadne uvedené objektívne nálezy a jednotlivé diagnózy, čísla

položiek, dôvod vykonaného zvýšenia alebo zníženia počtu bodov. Správnosť týchto posudkov zo strany odporcu namietaná nebola.

Podľa ust. § 4 ods. 1 citovaného zákona, sťaženie spoločenského uplatnenia sa odškodňuje vtedy, ak má ujma na zdraví poškodeného preukázateľne trvalé a výraznejšie nepriaznivé dôsledky na jeho životné úkony, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, alebo na plnenie jeho spoločenských úloh. Treba ním rozumieť jednak vylúčenie, či obmedzenie účasti poškodeného na osobnom, rodinnom, politickom, kultúrnom, športovom živote, jednak sťaženie, či dokonca priamo znemožnenie výkonu, či voľby povolania, voľbu budúceho životného partnera, resp. možnosti ďalšieho sebavzdelávania.

Konkrétne negatívne prejavy trvalých následkov ujmy, ktorú na svojom zdraví navrhovateľ utrpel, v jeho bežnom prežívaní života mal súd za preukázané výpoveďou navrhovateľa a jeho matky, s ktorou v čase nehody ako aj po nehode žije v spoločnej domácnosti. Ich výpovede sú objektivizované lekáorskými posudkami a najmä z rozhodnutím Sociálnej poisťovne o priznaní invalidity a posudkom posudkového lekára. Posudkový lekár u navrhovateľa vyhodnotil možné vykonávanie pracovných činností podľa vzdelania, ktoré by znamenalo vykonávať pomerne ťažkú manuálnu prácu; na pôvodnom pracovisku prácu vykonávať nemôže a na trhu práce tohto času len veľmi obmedzene. Vykonávať prácu môže len v prostredí bez zvýšenej fyzickej a psychickej záťaže. Celková mobilita, pohyblivosť navrhovateľa v dôsledku opakovane operovanej otvorenej trieštivej zlomeniny ľavého jabĺčka, je pre následky, ktorými sú kývavosť ľavého kolena, obmedzený pohyb v ľavom kolene a porucha chrupavky ľavého kolena s drásotami s jej degeneratívnymi zmenami, výrazne obmedzená. V súčasnosti navrhovateľ dokáže vykonávať pôvodné zamestnanie (murár) len sezónne; kríva, nevie si kľaknúť, nevie bežať, rýchlo sa unaví, nemôže dvíhať ťažké náklady. Pre tento trvalý následok pociťuje obmedzenie nielen v pracovnom, ale aj v športovom živote; rekreačný šport, ktorému sa pre úrazom venoval (futbal, hokej, lyžovanie), je vylúčené. Obmedzená je aj jeho pomoc pri výkone domácich, najmä záhradných prác, potrebuje pomoc. Aj v súčasnosti má v nohe bolesti a pocit neistoty. Príležitostne preto musí užívať lieky na tláenie bolesti. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že súčasťou nároku na sťaženie spoločenského uplatnenia je aj tzv. budúca (následná) bolesť, ktorá sa v rámci tohto nároku odškodňuje. Je teda nepochybné, že hoci navrhovateľovi patrí odškodnenie za bolesť, táto mu patrí za tzv. už vytrpenú bolesť a nie za bolesť budúcu; z vykonaného dokazovania je zrejmé, že bolesti sprevádzajú navrhovateľa aj v súčasnosti. Čo sa týka estetického hľadiska, na prednej ploche ľavého kolena, pod kolenom a na ľavom predkolení mu ostali keloidná jazva a ploché jazvy, ďalej zbytkové defekty kosti lebky po plastike ľavej polovice lebky (10 cm²), zhrubnutá koža nad hmatnými podkožnými cudzími telesami (5 osteosyntetických dláh, ktoré fixujú umelý kryt lebky) v ľavej spánkovej a temennej oblasti, jazva po operácii vo vlasatej časti ľavej polovice hlavy a na brade, deformita ľavej kľúčnej kosti po zlomenine, deformita môstika po zlomenine a keloidná jazva s deformitou kože na krku po tracheotómii. Čo sa týka následkov na psychickom zdraví navrhovateľa, lekári konštatovali organický psychosyndróm po ťažkom mozgovolebkovom poranení (zlomeniny klenby a bázy lebky, pomliaždenie mozgu) a postkomočný syndróm po ťažkom mozgovo-lebkovom poranení. Podľa záverov psychologického vyšetrenia sa jedná o stredne ťažkú poruchu mozgových funkcií. Pravidelne musí navštevovať neurológa, až doposiaľ užíva liek Pirabene. Tento liek je určený na liečbu chronických zmien duševnej výkonnosti, podmienených organickými poruchami mozgu, ako je napr. zhoršená koncentrácia, pamäť, rýchla unaviteľnosť a pod a používa sa v rámci celkovej liečby pri stavoch po bezvedomí, ktoré sú spôsobené postihnutím mozgového tkaniva. Lekárske závery verifikujú výpoveď navrhovateľa a jeho matky; navrhovateľ je oproti stavu pred úrazom nervóznejší, zmenila sa mu povaha, má závraty, došlo k poškodeniu jeho pamäte, často zabúda, šoférovať môže len na kratšie vzdialenosti. Ďalší následok, objektivizovaný očným vyšetrením - výpad nazálnej polovice zorného poľa ľavého oka (perimeter) a pourazové rozšírenie pravej zrenice, spôsobujú problémy najmä pri šoférovaní; navrhovateľ môže riadiť motorové vozidlo len na kratšie vzdialenosti počas denného svetla, v tme dobre nevidí.

Podľa ust. § 441 Občianskeho zákonníka, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

V danom prípade bolo vykonaným dokazovaním nepochybne preukázané a ani sám navrhovateľ nepopieral, že škoda na jeho zdraví nevznikla výlučne len v dôsledku konania zodpovedného vodiča

motocykla C. Ž., ale že k jej vzniku prispel aj on sám. Riešenie takejto situácie je predmetom vyššie citovaného ust. § 441 Občianskeho zákonníka. Pre záver o (spolu) zavinení poškodeného taktiež musia byť splnené všetky zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu. Úlohou súdu bolo stanovenie miery účasti navrhovateľa na spôsobení škody za účelom zníženia celkovej náhrady škody.

Súd konštatoval, že protiprávny úkon navrhovateľa, ktorým prispel k vzniku škody na svojom zdraví, spočíval v tom, že navrhovateľ ako spolujazdec na motocykli nemal na hlave ochrannú prilbu. Uvedená skutočnosť v konaní nebola sporná a ani navrhovateľ ju nespochybňoval. Navrhovateľ konal v rozpore s povinnosťou ustanovenou v § 5 ods. 1 veta druhá zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, podľa ktorého vodič motorového vozidla kategórie Ps s najväčšou konštrukčnou rýchlosťou prevyšujúcou 45 km.h-1 a vodič motorového vozidla kategórie L a jeho spolujazdec sú tiež povinní počas jazdy používať na hlave riadne upevnenú ochrannú prilbu určenú pre motocyklistov.

Danosť ďalších predpokladov spoluzodpovednosti navrhovateľa za vznik škody, ktorými sú vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a vyššie uvedeným protiprávnym úkonom navrhovateľa, bola jednoznačne preukázaná najmä závermi znaleckého posudku V..L. C., ktorý uviedol, že rozsah a závažnosť poranení hlavy a mozgu navrhovateľa by mohli byť menšie, keby mal pri dopravnej nehode na hlave ochrannú prilbu určenú pre motocyklistov; v percentuálnom vyjadrení takmer 70 % dotknutých by zranenia hlavy a mozgu neutrpelo, keby ochrannú prilbu použili. Škoda, ktorá navrhovateľovi vznikla v dôsledku porušenia vyššie uvedenej právnej povinnosti, sa pritom týka len poranení mozgu a hlavy; na vznik a existenciu ďalších poranení v oblasti hrudníka a končatín, uvedený protiprávny úkon nemal žiaden vplyv.

Čo sa týka posledného predpokladu pre záver o spoluzodpovednosti, t.j. zavinenia ako subjektívneho vzťahu navrhovateľa k protiprávnemu úkonu a k vzniku škody, je nesporné, že u navrhovateľa sa jednalo o vedomú neobstarlivosť; navrhovateľ síce nechcel spôsobiť škodu, avšak vedel, že ju môže spôsobiť a bez primeraných dôvodov sa spoliehal na to, že ju nespôsobí.

Čo sa týka tvrdenia odporcu, že spoluzavinenie navrhovateľa, okrem porušenia povinnosti podľa ust. § 5 ods. 1 zákona o cestnej premávke, spočívalo aj v tom, že navrhovateľ si prisadol k vodičovi C. Ž. napriek tomu, že si musel byť vedomý, že tento nebol schopný ovládať vedenie motocykla, pretože bol v ťažkom stupni opitosti, resp. že bol možno sám v stave opitosti a preto si riziko uvedomiť ani nemohol, ako aj v tom, že si k nemu prisadol napriek tomu, že vodič nebol držiteľom vodičského oprávnenia, súd na základe vyhodnotených výsledkov dokazovania uzavrel, že vyššie uvedené tvrdenia neboli preukázané. Ani z výpovede navrhovateľa, ani z iných vykonaných dôkazov, vrátane dokazovania vykonaného v rámci trestného konania nevyplývalo, že by navrhovateľ pred nasadnutím na motocykel mohol mať vedomosť o tom, že C.Š. Ž. bol v danom čase pod vplyvom alkoholu. Takisto zo žiadneho z vykonaných dôkazov nevyplývalo ani to, že by navrhovateľ sám bol pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok a ani to, že by bol mal vedomosť o skutočnosti, že vodič motocykla nie je držiteľom vodičského oprávnenia. Na tieto okolnosti teda súd pri skúmaní spoluzavinenia prihliadnuť nemohol.

Pri úvahe o miere spoluzavinenia, t.j. účasti navrhovateľa na spôsobení škody, okrem vyššie uvedeného súd prihliadol aj na okolnosti, za ktorých došlo k danej nehode, najmä na to, že išlo o jazdu v rámci malej obce, dediny K., pričom navrhovateľ si neplánovane prisadol povyše kostola, s tým, že sa zvezie domov, čo predstavuje pomerne krátku vzdialenosť (cca 500 m), pričom nešlo o vopred plánovanú jazdu trvajúcu dlhší čas, na väčšiu vzdialenosť alebo v komplikovanejšom teréne alebo premávke.

Súd konštatoval, že miera spoluzavinenia v rozsahu 40% je primeraná a zodpovedá všetkým vyššie uvedeným okolnostiam. Stanovenie vyššej miery spoluzavinenia súd nepovažoval za spravodlivé; v tejto súvislosti je potrebné poukázať na závažnosť protiprávného úkonu škodcu - vodiča, ktorý viedol motocykel pod vplyvom ťažkého stupňa opitosti.

Na základe poverenia podľa ust. § 5 ods.4 zákona č.437/2004 Z.z. Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ustanovilo výšku náhrady za bolesť pre rok 2011 Opatrením č.19/2011 tak, že výška tejto náhrady za jeden bod je 15,38 eur a Opatrením č.20/2012 tak, že výška tejto náhrady za jeden bod je 15,72 eur.

Po stanovení miery spoluzavinenia súd upravil bodové hodnotenie bolestného, ako aj sťaženia spoločenského uplatnenia vo vzťahu k všetkým položkám, ktoré sa týkajú poranení hlavy a mozgu.

Čo sa týka posudku o bolestnom zo dňa 7.2.2011, z celkového počtu 2.460 bodov sa 855 bodov netýka hlavy a mozgu (položky č. 83,73, 189d, 193c, 134c, 80b, 160e a 238). Pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR bolestné za tieto položky predstavuje 13.149,90 EUR. Pri týchto položkách krátenie z dôvodu spoluzavinenia neprichádza do úvahy. Zvyšných 1.605 bodov sa týka poranení hlavy a mozgu; bez krátenia činí bolestné 24.684,90 EUR. Po krátení o 40 % (t.j. o 9.873,96 EUR) bolestné pri týchto položkách činí 14.810,94 EUR. Spolu bolestné podľa tohto posudku činí 27.960,84 EUR.

Čo sa týka posudku o bolestnom zo dňa 20.6.2011, z celkového počtu bodov 180, sa ani jedna položka netýka hlavy a mozgu, teda bolestné sa nekráti. Pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR bolestné činí 2.769 EUR.

Čo sa týka posudku o bolestnom zo dňa 26.9.2012, z celkového počtu bodov 192,5 sa ani jedna položka netýka hlavy a mozgu, teda bolestné sa nekráti. Pri hodnote jedného bodu 15,72 EUR bolestné činí 3.027 EUR.

Celkové bolestné podľa všetkých posudkov, po vykonanom krátení, spolu predstavuje sumu 33.756,84 EUR. Keďže odporca do rozhodovania súdu uspokojil nárok navrhovateľa v rozsahu 19.225 EUR (na základe prvého posudku), 1.384,50 EUR (na základe druhého posudku) a 1.513,95 EUR (na základe tretieho posudku), spolu čo do výšky 22.123,45 EUR, v prevyšujúcej časti 11.633,39 EUR súd zaviazal odporcu na zaplatenie tejto sumy.

Čo sa týka posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 20.6.2011, z celkového počtu 3.180 bodov sa 280 bodov sa netýka hlavy a mozgu (položky č.330, 329 a 433), teda sťaženie spol.uplatnenia sa pri nich nekráti a pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR predstavuje 4.306,40 EUR. Zvyšných 2.900 bodov sa týka hlavy a mozgu; bez krátenia činí sťaženie spol.uplatnenia 44.602 EUR. Po krátení o 40 % (t.j. o 17.840,80 EUR) činí 26.761,20 EUR. Spolu sťaženie spoločenského uplatnenia podľa tohto posudku predstavuje 31.067,60 EUR.

Čo sa týka posudku o sťažení spoločenského uplatnenia zo dňa 12.11.2011, z celkového počtu bodov 855 sa ani jedna položka netýka hlavy a mozgu, teda bolestné sa nekráti. Pri hodnote jedného bodu 15,38 EUR bolestné činí 13.150 EUR.

Celkové sťaženie spoločenského uplatnenia podľa všetkých posudkov, po vykonanom krátení, spolu predstavuje sumu 44.217,60 EUR.

Na záver sa súd zaoberal posúdením dôvodnosti nároku navrhovateľa na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Navrhovateľ si uplatnil zvýšenie o 35 %.

Podľa ust. § 5 ods.5 citovaného zákona, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

Pri zvýšení sumy zodpovedajúcej základnému počtu bodov zistenému lekárom podľa ust. § 5 ods.5 citovaného zákona, sa podľa ustálenej judikatúry prihliada na predpoklady, ktoré poškodený vo veku,

v ktorom bol poškodený na zdraví mal pre uplatnenie v živote a spoločnosti a ktoré sú v dôsledku poškodenia obmedzené alebo stratené, pričom týmito predpokladmi sa rozumie najmä možnosť uplatniť sa v rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom živote a možnosť voľby povolania a ďalšieho sebazvedávania a prihliada sa tiež na to, že ide o muža alebo ženu a pri odstrániteľnosti trvalých následkov aj na vhodnosť prípadného lekárskeho zákroku, najmä však na uznanie invalidity.

Po vyhodnotení dokazovania súd dospel k záveru, že prípad navrhovateľa možno považovať za hodný osobitného zreteľa, odôvodňujúci zvýšenie odškodnenia v zmysle ustanovenia § 5 ods.5 citovaného zákona. Súd pri rozhodovaní prihliadol predovšetkým na skutočnosť, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne, Ústredia č.8606279737 zo dňa 15.8.2011 počnúc od 18.6.2011 uznaný za invalidného z dôvodu, že pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu je o 45% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd konštatoval, že navrhovateľ utrpel takú ujmu na zdraví, ktorá má výrazne nepriaznivé trvalé dôsledky na jeho životné úkony a na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a obmedzuje ho v plnohodnotnej účasti na pracovnom, kultúrnom i športovom živote. Úraz postihol navrhovateľa ako mladého 23 ročného človeka, v produktívnom veku. Súd mal za to, že zvýšenie odškodnenia sťaženiu spoločenského uplatnenia na 20-násobok základného bodového ohodnotenia je primerané povahe následkov na zdraví navrhovateľa. Uvedené zvýšenie súd priznal navrhovateľovi len vo vzťahu k náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku zo dňa 20.6.2011, pretože navrhovateľ predložil odporcovi návrh na uzatvorenie dohody podľa ust. § 6 ods.1 a 3 zákona č.437/2004 Z.z. len vo vzťahu k tomuto posudku.

Ako už súd uviedol vyššie, čo sa týka posudku zo dňa 20.6.2011, sťaženie spoločenského uplatnenia (po krátení v dôsledku spoluzavinenia) predstavuje 31.067,60 EUR. 20% zvýšenie teda predstavuje sumu 6.213,52 EUR.

Celkové sťaženie spoločenského uplatnenia podľa všetkých posudkov, po vykonanom krátení a priznanom zvýšení spolu predstavuje sumu 50.431,12 EUR (44.217,60 EUR + 6.213,52 EUR).

Keďže odporca do rozhodovania súdu uspokojil nárok navrhovateľa v rozsahu 24.454 EUR (na základe prvého posudku) a 6.575 EUR (na základe druhého posudku), spolu čo do výšky 31.029 EUR, v prevyšujúcej neuspokojenej časti 19.402,12 EUR súd zaviazal odporcu na zaplatenie tejto sumy.

V prevyšujúcej časti súd nárok navrhovateľa zamietol jednak v dôsledku krátenia náhrady z dôvodu spoluzavinenia, jednak pre neprimeranú výšku zvýšenia sťaženiu spoločenského uplatnenia požadovaného nad priznaných 20% a jednak v časti o zvýšenie sťaženiu spoločenského uplatnenia požadovaného v súvislosti s lekárskeho posudkom zo dňa 12.11.2011, vo vzťahu ku ktorému navrhovateľ nepredložil návrh dohody podľa ust. § 6 ods.1 a 3 zákona č.437/2004 Z.z.

Podľa ust. § 96 ods.1 O.s.p., navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

V súlade s dispozičnými úkonmi navrhovateľa, ktorými v priebehu konania vzal späť návrhu v časti o zaplatenie sumy 19.225 EUR, 1.384,50 EUR, 1.513,95 EUR, 24.454 EUR a 6.575 EUR, súd podľa cit.ust. § 96 ods.1 O.s.p. súd konanie v späťvzatej časti zastavil. Súhlas odporcu so späťvzatím návrhu podľa ust. § 96 ods.2 a 3 O.s.p.bol daný. Účastníci konania sa zhodli na výške už poskytnutého plnenia zo strany odporcu.

Navrhovateľ sa spolu s istinou domáhal aj zaplatenia úrokov z omeškania, ktoré v zmysle ust. § 121 ods.3 Občianskeho zákonníka tvoria príslušenstvo pohľadávky. Úroky z omeškania poškodenému priznáva priamo aj zákon č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v ust. § 11 ods.8, podľa ktorého, ak poisťovateľ nesplní povinnosť podľa

odseku 6, je povinný zaplatiť poškodenému úroky z omeškania podľa osobitného predpisu (odkaz na Občiansky zákonník).

Podľa ust. § 517 ods.1 veta prvá Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ust. § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 ods.1 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 1.1.2009, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Začiatok omeškania sa spája so splatnosťou dlhu. Povinnosť odporcu plniť vyplýva zo zákona č.381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Podľa ust. § 11 ods. 6 a 7 citovaného zákona, odporca ako poisťovateľ bol povinný do troch mesiacov odo dňa oznámenia poškodeného o škodovej udalosti skončiť prešetrovanie potrebné na zistenie rozsahu jeho povinnosti plniť a poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že oznámenie navrhovateľa o škodovej udalosti vo vzťahu k náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa lekárskeho posudku zo dňa 20.6.2011 bolo odporcovi doručené dňa 28.6.2011. Uvedená skutočnosť vyplynula z prijímacej pečiatky, ktorou odporca potvrdil prijatie oznámenia. Trojmesačná lehota na skončenie prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti plniť teda uplynula dňa 28.9.2011. Odporca bol preto povinný poskytnúť plnenie v celkovej výške 31.067,60 EUR do 15 dní, t.j. do 13.10.2011. Pretože odporca v uvedený deň splatnosti dlh v celom rozsahu neplnil (plnil len 24.454 EUR pred podaním žaloby), nasledujúceho dňa, t.j. 14.10.2011 sa dostal do omeškania so zaplatením sumy 6.613,60 EUR. Keďže navrhovateľ si uplatnil úroky z omeškania až od 15.10.2011, súd jeho návrhu vyhovel.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že oznámenie navrhovateľa o škodovej udalosti vo vzťahu k náhrade za bolesť podľa lekárskeho posudku zo dňa 7.2.2011 bolo odporcovi doručené dňa 17.3.2011. Uvedená skutočnosť vyplynula z prijímacej pečiatky, ktorou odporca potvrdil prijatie oznámenia. Trojmesačná lehota na skončenie prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti plniť teda uplynula dňa 17.6.2011. Odporca bol preto povinný poskytnúť plnenie v celkovej výške 27.960,84 EUR do 15 dní, t.j. do 2.7.2011. Pretože odporca v uvedený deň splatnosti dlh neplnil, nasledujúceho dňa, t.j. 3.7.2011 sa dostal do omeškania so zaplatením tejto sumy. Omeškanie s časťou tohto dlhu, sumou vo výške 19.225 EUR trvalo do 22.9.2011, kedy bola uvedená suma pripísaná na účet navrhovateľa a v ostatnej časti, o zaplatenie sumy 8.735,84 omeškanie trvá doposiaľ. Keďže navrhovateľ si uplatnil úroky z omeškania až od 4.7.2011, súd jeho návrhu vyhovel a zaviazal odporcu na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 19.225 EUR od 4.7.2011 do 22.9.2011 a zo sumy 8.735,84 EUR od 4.7.2011 až do zaplatenia.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že oznámenie navrhovateľa o škodovej udalosti vo vzťahu k náhrade za bolesť podľa lekárskeho posudku zo dňa 20.6.2011 bolo odporcovi doručené dňa 28.6.2011. Uvedená skutočnosť vyplynula z prijímacej pečiatky, ktorou odporca potvrdil prijatie oznámenia. Trojmesačná lehota na skončenie prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti plniť teda uplynula dňa 28.9.2011. Odporca bol preto povinný poskytnúť plnenie v celkovej výške 2.769 EUR do 15 dní, t.j. do 13.10.2011. Pretože odporca v uvedený deň splatnosti dlh v celom rozsahu neplnil (plnil len 1.384,50 EUR), nasledujúceho dňa, t.j. 14.10.2011 sa dostal do omeškania so zaplatením zvyšnej

sumy 1.384,50 EUR. Keďže navrhovateľ si uplatnil úroky z omeškania až od 15.10.2011, súd jeho návrhu vyhovel a zaviazal ho na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 1.384,50 EUR od 15.10.2011 až do zaplatenia. Omeškanie s časťou dlhu vo výške 1.230,50 EUR, ktorú odporca už plnil, trvalo od 15.10.2011 do 3.4.2012, kedy bola uvedená suma pripísaná na účet navrhovateľa. Preto súd zaviazal odporcu aj na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 1.230,50 EUR od 15.10.2011 do 3.4.2012.

Pri ustálení dní, do ktorých trvalo omeškanie s plnením už uspokojenej časti nároku navrhovateľa súd vychádzal z likvidačných správ (oznámení o plnení) odporcu a z výpisu z účtu navrhovateľa. Odporca tieto dátumy nespochybňoval.

Výšku úrokov z omeškania uplatnil navrhovateľ v súlade s nariadením vlády SR č.87/1995 Z.z., v znení účinnom od 1.1.2009. Základná úroková sadzba ECB platná ku dňu omeškania - 15.10.2011 bola vo výške 1,5% ročne; po zvýšení o osem perc.bodov je výška úrokov z omeškania platná k uvedenému dňu 9,5% ročne. Základná úroková sadzba ECB platná ku dňu omeškania - 4.7.2011 bola vo výške 1,25% ročne; po zvýšení o osem perc.bodov je výška úrokov z omeškania platná k uvedenému dňu 9,25% ročne.

Podľa ust. § 142 ods.3 O.s.p., aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. Vychádzajúc z princípu úspešnosti v konaní, z výsledku konania je zrejmé, že navrhovateľ mal čo do výšky plnenia v konaní čiastočný úspech. Úspech predstavuje aj tá časť návrhu, ktorú navrhovateľ vzal späť pre správanie odporcu, ktorý po podaní návrhu zaplatil časť navrhovateľom uplatnenej pohľadávky a konanie bolo v tejto časti zastavené. Navrhovateľovi patrí plná náhrada trov konania, pretože základ nároku bol dôvodný a rozhodnutie o výške plnenia záviselo jednak od znaleckého posudku a jednak od úvahy súdu (hodnotenie miery spoluzavinenia a zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia).

Medzi účelne vynaložené trovy nepochybne patria trovy právneho zastúpenia; v spore navrhovateľa zastupoval advokát.

Právny zástupca navrhovateľa vyčíslil trovy právneho zastúpenia vo výške 8.707,92 EUR.

Pri vyčíslení trov právneho zastúpenia súd vychádzal z ustanovenia § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, b/ a c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods.3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení účinnom v čase poskytnutia služieb.

Právnomu zástupcovi patrí tarifná odmena. Základná sadzba tarifnej odmeny sa odvíja z tarifnej hodnoty veci, ktorou je výška peňažného plnenia, priznaného súdom.

Navrhovateľ si uplatnil žalobou v konaní pod sp.zn. 24C/275/2011 nárok na zaplatenie bolestného vo výške 2.769 EUR podľa posudku zo dňa 20.6.2011 a nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 48.909 EUR podľa posudku zo dňa 20.6.2011. Z uvedeného nároku súd navrhovateľovi priznal celú sumu bolestného 2.769 EUR (polovicu vo výške 1.384,50 odporca uspokojil počas konania, na polovicu ho súd zaviazal) a titulom SSU mu priznal sumu 6.613,60 EUR. Sumu vo výške 24.454 EUR, súd do výpočtového základu nezarátal, pretože odporca uvedenú sumu uhradil dňa 22.9.2011, t.j. ešte pred podaním žaloby a teda, tento nárok nebol predmetom rozhodovania súdu vo veci samej. Tarifná hodnota veci teda činila 9.382,60 EUR a tarifná odmena za jeden úkon právnej služby činí 253,94 EUR. V uvedenej výške patrí právnomu zástupcovi za tieto úkony právnych služieb: 1. prevzatie a príprava zastúpenia (12.10.2011), 2. návrh na začatie konania (8.11.2011), 3. späťvzatie návrhu v časti (8.2.2012), 4. stanovisko k vyjadreniu odporcu k žalobe (9.2.2012), spolu 1.015,76 EUR.

Navrhovateľ si uplatnil žalobou v konaní pod sp.zn. 15C/212/2011 nárok na zaplatenie bolestného vo výške 38.450 EUR podľa posudku zo dňa 7.2.2011. Z uvedeného nároku odporca po podaní žaloby zaplatil sumu 19.225 EUR a okrem toho súd navrhovateľovi priznal sumu 8.735,84 EUR. Tarifná hodnota veci teda činila 27.960,84 EUR a tarifná odmena za jeden úkon právnej služby činí 436,54 EUR. V uvedenej výške patrí právnomu zástupcovi za tieto úkony právnych služieb: 1. prevzatie a príprava zastúpenia (12.10.2011), 2. návrh na začatie konania (6.7.2011), 3. stanovisko k vyjadreniu odporcu k žalobe (6.2.2012) a 4. späťvzatie návrhu v časti zo dňa 8.2.2012, spolu 1.746,16 EUR.

Dňa 12.3.2012 súd spojil na spoločné konanie veci vedené pod sp.zn. 24C/275/2011 a pod sp.zn. 15C/212/2011. Podľa ust. § 13 ods.3 citovanej vyhlášky, pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných spojených veciach. Ako už súd uviedol vyššie tarifná hodnota veci vedenej pod sp.zn. 24C do okamihu spojenia bola 9.382,60 EUR a tarifná hodnota veci vedenej pod sp.zn. 15C (po zastavení konania v späťvzatej časti) bola 8.735,84 EUR. Tarifná odmena určená z tarifnej hodnoty veci s vyššou hodnotou (t.j. 253,94 EUR), zvýšená o tretinu tarifnej odmeny v ostatnej veci (t.j. o 145,51 EUR) činí 399,45 EUR a v tejto výške patrí za účasť na pojednávaní, na ktorom došlo k spojeniu vecí dňa 12.3.2012.

Od 7.5.2012, v dôsledku návrhu na pripustenie zmeny žaloby, ktorým navrhovateľ rozšíril uplatnený nárok o zaplatenie sumy 6.575 EUR na základe lekárskeho posudku o SSU zo dňa 12.11.2011, ktorú mu súd aj priznal, tarifná hodnota veci činila 15.957,60 EUR (pôvodná hodnota 9.382,60 + 6.575 EUR). Keďže ide o tarifnú hodnotu vyššiu ako v ostatnej (spojenej) veci, tarifná odmena vo výške 320,34 EUR sa zvyšuje o tretinu tarifnej odmeny v ostatnej veci (t.j. o 145,51 EUR) a činí 465,85 EUR za jeden úkon právnej služby. Tarifná odmena v tejto výške patrí za úkon zo dňa 7.5.2012 - návrh na zmenu žaloby jej rozšírením.

Od 1.6.2012, v dôsledku návrhu na pripustenie zmeny žaloby, ktorým navrhovateľ rozšíril uplatnený nárok o zvýšenie náhrady za SSU a ktorú mu súd priznal vo výške 6.213,52 EUR, tarifná hodnota veci činila 22.171,12 EUR (predchádzajúca hodnota 15.957,60 + 6.213,52 EUR). Keďže ide o tarifnú hodnotu vyššiu, ako v ostatnej (spojenej) veci, tarifná odmena vo výške 386,74 EUR sa zvyšuje o tretinu tarifnej odmeny v ostatnej veci (t.j. o 145,51 EUR) a činí 532,25 EUR za jeden úkon právnej služby. Tarifná odmena v tejto výške patrí za úkon zo dňa 1.6.2012 - návrh na zmenu žaloby jej rozšírením.

Od 15.10.2013, v dôsledku návrhu na pripustenie zmeny žaloby, ktorým navrhovateľ rozšíril uplatnený nárok o zaplatenie bolestného vo výške 3.027 EUR na základe lekárskeho posudku zo dňa 26.9.201, ktorý mu súd aj priznal (vo výške 1.513,05 EUR rozsudkom a 1.513,95 odporca plnil), tarifná hodnota veci činila 25.198,12 EUR (predchádzajúca hodnota 22.171,12 EUR + 3.027 EUR). Keďže ide o tarifnú hodnotu vyššiu, ako v ostatnej (spojenej) veci, tarifná odmena vo výške 419,94 EUR sa zvyšuje o tretinu tarifnej odmeny v ostatnej veci (t.j. o 145,51 EUR) a činí 565,45 EUR za jeden úkon právnej služby. Tarifná odmena v tejto výške patrí za tieto úkony: návrh na zmenu žaloby jej rozšírením zo dňa 15.10.2013, účasť na pojednávaní dňa 17.10.2013 a späťvzatie návrhu v časti zo dňa 10.1.2014, spolu 1.696,35 EUR.

Od 11.1.2014, v dôsledku späťvzatia návrhu v časti o zaplatenie sumy 1.513,95 EUR sa pôvodná tarifná hodnota 25.198,12 EUR znížila o uvedenú sumu na 23.685,07 EUR. Keďže ide o tarifnú hodnotu vyššiu, ako v ostatnej (spojenej) veci, tarifná odmena vo výške 403,34 EUR sa zvyšuje o tretinu tarifnej odmeny v ostatnej veci (t.j. o 145,51 EUR) a činí 548,85 EUR za jeden úkon právnej služby. Tarifná odmena v tejto výške patrí za tieto úkony: účasť na pojednávaní dňa 23.1.2014 a účasť na pojednávaní dňa 27.2.2014, spolu 1.097,70 EUR.

Spolu tarifná odmena činí 6.953,52 EUR.

Právnomu zástupcovi taktiež patrí náhrada miestnych telekomunikačných výdavkov a výdavkov na miestne prepravné, tzv. režijný paušál vo výške 1/100 výpočtového základu a to za každý úkon právnej služby osobitne. 1/100 výpočtového základu v roku 2011 činila 7,41 EUR, v roku 2012 7,63 EUR, v roku 2013 7,81 EUR a v roku 2014 8,04 EUR. Režijný paušál vo výške 7,41 EUR patrí právnomu zástupcovi za štyri úkony vykonané v roku 2011, vo výške 7,63 EUR za sedem úkonov vykonaných v roku 2012, vo výške 7,81 EUR za dva úkony vykonané v roku 2013 a vo výške 8,04 EUR za tri úkony vykonané v roku 2014. Režijný paušál spolu činí 122,79 EUR.

Tarifná odmena + náhrada hotových výdavkov (režijný paušál) spolu predstavuje sumu 7.076,31 EUR.

Právnomu zástupcovi taktiež patrí zvýšenie tejto odmeny o daň z pridanej hodnoty vo výške 20% v zmysle ust. § 18 ods.3 cit.vyhlášky, pretože preukázal, že je platiteľom tejto dane. 20 % zo sumy 7.076,31 EUR predstavuje 1.415,26,20 EUR.

Celková odmena právneho zástupcu po tomto zvýšení predstavuje sumu 8.491,57 EUR.

V súlade s ustanovením § 149 ods. 1 O.s.p., priznanú náhradu trov konania je odporca povinný zaplatiť k rukám právneho zástupcu navrhovateľa.

Podľa ust. § 148 ods. 1 O. s. p., štát má právo podľa výsledkov konania proti účastníkom na náhradu trov konania, ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady pre oslobodenie od súdnych poplatkov.

Uznesením č.k. 24C/275/2011-141 zo dňa 6.3.2013 súd priznal súdnemu znalcovi V..L. C. znalečné za znalecký posudok, ktorý vypracoval na základe nariadenia súdu, vo výške 250,62 EUR. Znalečné bolo sčasti vo výške 150 EUR hradené z preddavku, zloženého odporcom. V prevyšujúcej časti 100,62 EUR bolo hradené z finančných prostriedkov štátu. Podľa ust. § 148 ods.1 O.s.p. má štát právo na náhradu trov, ktoré platil a to v závislosti od výsledkov konania. V konaní bol úspešný navrhovateľ, preto je trovy štátu vo výške 100,62 EUR povinný uhradiť odporca.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom súdu, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. (§ 251 O.s.p.)